

Program trodnevne ljetne škole: ROD, PRAVO I PRAVDA

Organizatori: Pravni fakultet Univerziteta u Zenici i TPO Fondacija, Sarajevo

Ciljna grupa Ljetne škole su studenti i studentice pravnih fakulteta iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, koji dolaze sa univerziteta na kojima se implementira UNIGEM projekat.

Ljetna škola "Rod, pravo i pravda" predstavlja trodnevni edukativni program namijenjen studentima i studenticama pravnih fakulteta u okviru koje će se istraživati kompleksne intersekcije roda, prava i pravde, te njihov uticaj na pravne sisteme i društvo u cjelini. Ova tema je od ključne važnosti za studente pravnih fakulteta, jer omogućava sveobuhvatno razumijevanje prava koje obuhvata različite društvene dimenzije, uključujući rod. Intersekcija roda, prava i pravde istražuje kako rodne uloge i identiteti utiču na pravne norme, procese i institucije. Razumijevanje ovih međusobnih uticaja pomaže studentima da prepoznaju i adresiraju rodne nejednakosti unutar pravnog sistema, te da zagovaraju pravičniji i inkluzivniji pravni okvir.

Tema Ljetne škole direktno je povezana sa Ciljem 16 iz Sedamnaest globalnih ciljeva za održivi razvoj (*Sustainable Development Goals, SDGs*), poznatih i kao Globalni ciljevi, koji predstavljaju univerzalne ciljeve i pokazatelje koje članice Ujedinjenih naroda koriste u kreiranju svojih programa i politika. Cilj 16: Mir, pravda i snažne institucije, naglašava važnost promovisanja mirnih i inkluzivnih društava za održivi razvoj, omogućavanja pristupa pravdi za sve, te izgradnje učinkovitih, odgovornih i inkluzivnih institucija na svim nivoima. Razumijevanje i primjena principa rodne pravde ključni su za ostvarivanje ovog cilja, jer se njime potiče stvaranje pravnog okvira koji podržava jednakost i sprječava diskriminaciju.

Cilj Ljetne škole je educirati i osvijestiti studente i studentice pravnih fakulteta da prepoznaju i analiziraju rodne aspekte u pravnom kontekstu, te da razumiju kako pravda može biti oblikovana kroz prizmu roda u odnosu na pravne propise, javne politike i praksu. Kroz interaktivne radionice, predavanja i simulaciju suđenja, polaznici i polaznice će steći dublje razumijevanje rodne pravde, te sposobnost zagovaranja pravičnijeg i inkluzivnijeg pravnog sistema, što će ih pripremiti za buduće profesionalne izazove.

Polaznice i polaznici Ljetne škole će:

- Razviti kritičko razumijevanje odnosa između roda, prava i pravde.
- Naučiti prepoznati i analizirati rodne aspekte unutar pravnog okvira.
- Steći vještine potrebne za promovisanje rodne pravde u svojim budućim pravnim karijerama.

Polaznici i polaznice će dobiti certifikat o uspješnom završetku Ljetne škole, koji će potvrditi njihove stečene kompetencije i znanja.

DAN 1: Uvod u rodnu ravnopravnost i pravdu

09:00 - 9:30 Registracija

9:30 - 10:00 Uvodne riječi i napomene

- Dobrodošlica i uvodna riječ organizatora – dekanesa Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici, Larisa Velić i direktorica TPO fondacije, Zilka Spahić-Šiljak
- Pregled programa Ljetne škole – Larisa Velić, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici
- Predstavljanje načina rada i završne simulacije suđenja – prodekanesa za naučno-istraživački rad Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici, Dženana Radončić

10:00 - 11:00 Predavanje – Rod, pravo, pravda

Ključni pojmovi i teorijski pravno-filozofski uvidi u intersekciju roda, prava i pravde

- Snježana Vasiljević, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Goran Marković, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu
-

11:00 – 11:30 Pauza za kafu

11:30 - 12:30 Interaktivno predavanje - Održivi razvoj i pristup (rodnoj) pravdi

Razmatranje načina na koje integracija rodne ravnopravnosti u politike održivog razvoja može poboljšati društvene, ekonomske i ekološke uslove, te pridonijeti pravednijem društvu

- Dženana Radončić, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici

13:00 - 14:00: Ručak

14:00 – 15:30 Radionica - Kreiranje pravnih okvira za rodnu ravnopravnost

Polaznici i polaznice će raditi na izradi prijedloga zakona koji ima za cilj unapređenje rodne ravnopravnosti. Ovaj zadatak omogućit će praktičnu primjenu teorijskih znanja o rodnoj ravnopravnosti u kontekstu prava. Radit će na definisanju principa zakona, ključnih pojmova i područja primjene. Na kraju, svaki tim će predstaviti svoj prijedlog zakona, što će omogućiti diskusiju i evaluaciju unutar grupe.

- Sejfudin Hodžić, Parlamentarna skupština BiH
- Mirsad Ćeman, sudija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

15:30 - 16:00 Pauza za kafu

16:00-17:30 Radionica - Prepoznavanje rodne diskriminacije – I dio

- Midhat Izmirlija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu

DAN 2: Rod i pravda u različitim pravnim sistemima

09:00 - 10:30   **Predavanje – Primjena CEDAW i Istanbulske konvencije sa ciljem suzbijanja rodno zasnovanog nasilja**

- Enis Omerović, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici
- Branka Žigante Mašić, umirovljena sutkinja Višeg suda za prekršaje Republike Hrvatske

10:30 - 11:00   **Pauza za kafu**

11:00 - 13:00   **Panel diskusija – Rod i pravda: pravni i sociološki aspekti - moderatorica Dženana Radončić**

Panelisti_ ce:

- Amila Ždralović, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu
- Bojana Jovanović, Centar ženskih prava Zenica
- Jasmina Bešlagić, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću
- Muhamed Tulumović, Općinski sud u Tuzli

13:00 – 14: 00   **Ručak**

14:00 - 15:30: Radionica - Prepoznavanje rodne diskriminacije – II dio

- Ivana Grubešić, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici
- Muhamed Tulumović, Općinski sud u Tuzli

15:30 - 16:00   **Pripreme za simulaciju suđenja**

(Dženana Radončić, Ivana Grubešić i Enis Omerović - Pravni fakultet Univerziteta u Zenici)

- **Predstavljanje i činjenična analiza slučaja za simulaciju**
- **Podjela učesnika_ ca u timove: tužitelji_ ca, tuženi, sudija, *amicus curiae***
- **Konsultacije za pravnu analizu**
- **Dogovori za samostalni rad u grupama**

DAN 3: Simulacija suđenja i završna razmatranja

09:00 - 10:30 Pripreme za simulaciju suđenja

(Dženana Radončić, Ivana Grubešić i Enis Omerović - Pravni fakultet Univerziteta u Zenici)

- Detaljnije predstavljanje pravila simulacije
- Konsultacije sa mentorima

10:30 - 11:00 Pauza za kafu

11:00 - 12:30: *Simulacija suđenja - Dio 1*

- Uvodna izlaganja stranaka
Ispitivanje svjedoka i iznošenje dokaza

12:30 - 13:30 Ručak

13:30 - 15:00 *Simulacija suđenja - Dio 2*

- Nastavak dokaznog postupka i završne riječi
- Donošenje, proglašenje i obrazloženje presude

15:00 - 16:00: *Diskusija o simulaciji suđenja*

Analiza suđenja od strane mentora_ica i sudija

- Povratne informacije timovima

16:00 - 17:00: Završna sesija – Larisa Velić, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici

- Sumiranje ključnih tačaka Ljetne škole
- Podjela certifikata studenticama i studentima
- Završna riječ i zaključci

DODATNE INFORMACIJE:

- Polaznicama i polaznicima će biti obezbijedeni svi potrebni materijali za radionice i simulaciju suđenja.
- Tokom ljetne škole bit će dostupni predavači i predavačice za konsultacije.
- Ljetnja škola će se održati u prostorijama Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici sa adekvatnom tehničkom opremom za prezentacije i simulacije.